

hvilken sidste Børnene nu i Reglen ikke maa opsluktes, forinden de have fyldt 10 Aar — og det ordentligvis saaledes, at øverste Klasse søger Skolen om Formiddagen og nederste om Eftermiddagen, hvorhos de daglige Undervisningstimer i de 8 Maanedere bestemmes til 6, 4 om Formiddagen og 2 om Eftermiddagen, men i Maanederne November—Februar kun til 5, 3 om Formiddagen og 2 om Eftermiddagen, ligesom der hele Aaret igjennem ikke skal holdes Skole Lørdag Eftermiddag. De saaledes givne almindelige Regler om Hel dags- og Halvdagsundervisning henholdsvis i Betalings- og i Fri-skolerne iagttages imidlertid paa adskillige Steder kun med ikke væsentlige Modifikationer, idet der findes adskillige Betalingskoler, hvor Børnene ikke erholde 6 Timers Undervisning daglig, og ligeledes Frikoler, hvis Undervisningstid for nogle Klasser overstiger 3 a 4 Timer daglig. Heller ikke følges der allevegne samme Regel ved Fordelingen af Frikolernes daglige Undervisningstid mellem øverste og nederste Klasse, i hvilken Henseende det Almindelige dog er, at den første erholder omtrent 18 og den sidste omtrent 15 ugentlige Undervisningstimer, ofte med nogen Indskrænkning om Vinteren. De i Paragrafen foreslaaede Bestemmelser, der vistnok vil medføre, at Lørdagsferien i Frikolerne ordentligvis bortfalder, foreskrive saaledes en forholdsvis ikke ubetydelig Udvidelse af Skolernes Arbejdstid, hvorved dog maa mærkes, at Timerne til Undervisning i Gymnastik og Haandgjerning vil blive medregnede i det reglementerede ugentlige Timetal, hvad hidtil ikke har været det sædvanlige.

Skjøndt Skoleanordningen af 1814 anbefalede og gav Anvisning til Indretning af Haandgjerningskoler saavel for Drengene som for Piger og ligeledes tilpligtede de Børn, der havde fri Skolegang, at deltage i Undervisningen i samme, indeholdt Anordningen ikke noget ubetinget Bud om deslige Skolers Oprettelse. For saa vidt angaar Haandgjerningsundervisning for Piger, er der formentlig ikke længere Grund til at indrømme Kommunerne en saadan Lømpelse, og det kan neppe paaregnes, at Almueskolernes Pigebørn vilde erholde denne for-

dem saa vigtige Undervisning, med mindre den optages i Skolernes almindelige Virksomhed.

Til § 3.

Den nu gjældende Lovgivning hjemler tre almindelige Skolegangsordener i Landsbykolerne, idet øverste Klasse har at søge Skolen enten 3 Dage ugentlig hele Aaret igjennem, dog fra 1ste Juni til Høstferien kun 2 Dage ugentlig, eller 4 Dage ugentlig i Vinterhalvaaret og 1 hel eller 2 halve Dage om Ugen i Sommerhalvaaret eller alene 4 Dage ugentlig i Tidsrummet fra 1ste Oktober til 30te April, medens nederste Klasse søger Skolen enten 3 Dage om Ugen i hele Aaret eller 2 Dage ugentlig i Vinterhalvaaret og 4 Dage i Sommerhalvaaret eller 2 Dage ugentlig i Tidsrummet fra 1ste Oktober til 30te April og 5 Dage om Ugen i den øvrige Tid af Aaret. Naar en Skoles aarlige Arbejdstid ikke fastsættes til mere end det foreskrevne Minimum af 246 Dage, hvad ikkun er Tilfældet med forholdsvis faa Skoler, vil øverste Klasse aarlige Skoletid efter disse Ordninger omfatte henholdsvis ca. 123, 116 og 110 Dage, og nederste Klasse henholdsvis ca. 123, 130 og 136 Dage. Derimod vil i de Skoler, hvor den i Paragrafen foreslaaede nye almindelige Skolegangsorden indføres, og Klasernes Undervisningstid indskrænkes til det fastsatte Minimum, den aarlige Skoletid for øverste Klasse blive ca. 156 Dage og for nederste ca. 136 Dage.

Den Forøgelse af Undervisningstiden i Landsbykolerne, som den foreslaaede almindelige Skolegangsorden vil medføre, vil saaledes væsentlig komme øverste Klasse til gode, og kun i mindre Grad blive til Gavn for nederste Klasse. Men naaget Ministeriet, som ovenfor nærmere omhandlet, har troet ikke at kunne bestemme den Skoletid, der ubetinget skal tillægges nederste Klasse om Vinteren, til mere end to Dage ugentlig, tør det formentlig antages, at denne Klasse i faare mange Tilfælde vil erholde en længere Vinterundervisning. Thi ligesom mangan lærer med Frugt vil kunne undervise sin Skoles samtlige Børn hver Dag eller dog paa flere end 2 Dage ugentlig, naar